

Solidariteitsmonitor

De tweede meting, 2019

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Het onderzoek	5
3	De methode	6
4	De uitkomsten: 2018 versus 2019	11
5	De uitkomsten samengevat: 2018 versus 2019	18
6	De uitkomsten: 2017 versus 2019	20
7	De uitkomsten samengevat: 2017 versus 2019	26
8	De afwijzingen	28
9	Conclusie	30
Bijlage 1	De MoneyView-data	32
	Motor – WA	33
	Inboedel	35
	Opstal	39
	AVP	43
	Overlijdensrisicoverzekeringen	44

© Verbond van Verzekeraars
Centrum voor Verzekeringsstatistiek
dhr. dr. A.R. Hoen & dhr. drs. J.A. Schaffers

Postbus 93450
2509 AL Den Haag
info@verzekeraars-cvs.nl

Rapportnummer: 2019-1347492008-1178/BHEYD

Juli 2019

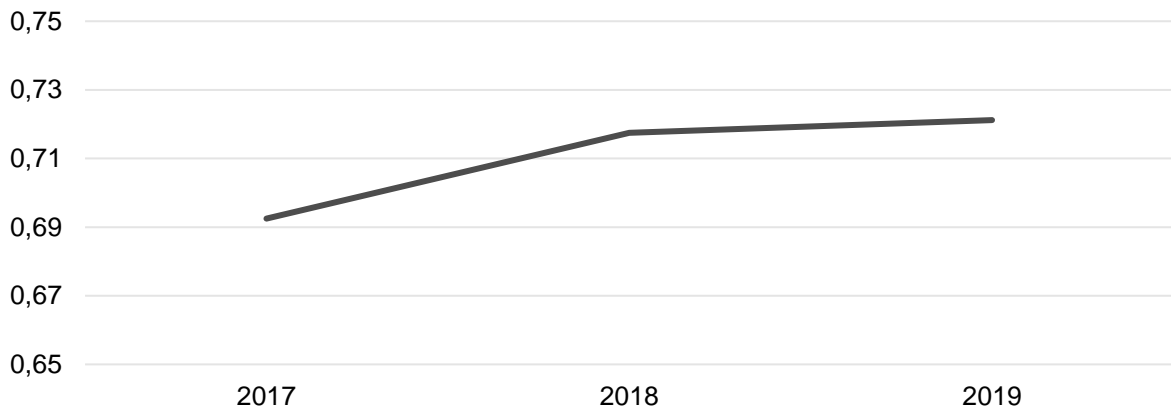
Alle producten, opgesteld en verspreid door het Centrum voor Verzekeringsstatistiek, zijn **niet bindend**. Het gebruik van de producten is ter vrije bepaling van elke individuele verzekeraar. Dit geldt dus ook voor deze Solidariteitsmonitor 2019.

Samenvatting

Verzekeraars gebruiken data om risico's van verzekerden in te kunnen schatten. Hiervoor komen steeds meer (grote) databases beschikbaar en worden steeds meer analyses toegepast, aldus ook DNB¹. Dit zou er in theorie toe kunnen leiden dat de premie steeds verder wordt gedifferentieerd, tot een punt waarop bepaalde consumenten onverzekerbaar worden, doordat ze niet meer worden geaccepteerd of doordat ze een te hoge premie moeten betalen. Met de solidariteitsmonitor brengt het Verbond deze mogelijke ontwikkeling in beeld. Met behulp van door een externe partij gedefinieerde set maatmensen en de premies die zij moeten betalen bij diverse verzekeraars voor een aantal soorten verzekeringen, analyseren we hoe de spreiding in de premie zich ontwikkelt en in hoeverre consumenten verzekerbaar blijven.

In 2017 verscheen de nulmeting van de solidariteitsmonitor. Een jaar later konden we voor het eerst iets van ontwikkeling laten zien, al was het met twee meetpunten erg lastig om die ontwikkelingen te duiden. In deze derde versie voegen we een derde datapunt toe. We vergelijken dit datapunt met zowel het eerste als het tweede datapunt, zodat we de wat langere-termijnontwikkeling in beeld houden, maar ook de jaar-op-jaar ontwikkeling. De periode tussen de metingen is nog steeds relatief kort. De uitkomsten bevestigen dan ook vooral dat we een goede meting doen.

Dit jaar voegen we voor het eerst een overall solidariteitsindex toe. Deze is gebaseerd op de variatiecoëfficiënt, omdat die de spreiding weergeeft gecorrigeerd voor de ontwikkeling van de premie en bovendien statistisch toetsbaar is op significantie. De variatiecoëfficiënt is altijd groter dan nul, maar heeft geen bovengrens. Door het gemiddelde van de variatiecoëfficiënten van de 16 totale databases van alle producten te nemen (en dus niet van de individuele geselecteerde maatmensen), krijgen we een objectieve maatstaf met een breed meetvlak. Het resultaat wordt weergegeven in onderstaande grafiek en laat zien dat de spreiding van 2018 op 2017 overall genomen licht toenam en in 2019 stabiliseerde.

¹ Zie bv. pagina 37 van [het DNB-rapport 'Visie op de toekomst van de verzekeringssector'](#)

1 Inleiding

Sinds jaar en dag gebruiken verzekeraars data om risico's in te kunnen schatten en te zorgen dat er voldoende premie binnen komt om de verwachte schade uit te kunnen keren. Nu er steeds meer data beschikbaar zijn, kunnen deze analyses beter en nauwkeuriger worden uitgevoerd. Voor een verzekeraar is het in principe voldoende om in totaal genoeg inkomsten binnen te halen om de totale schade en kosten te kunnen voldoen. Verzekerden met minder schade betalen zo mee aan de schade van verzekerden met meer schade, de zogenaamde solidariteit. Big data maakt het in toenemende mate mogelijk deze verdeling te verschuiven, waarbij de personen die minder risico's hebben ook minder hoeven te betalen. Dit zou er toe kunnen leiden dat personen met een hoog risico zo'n hoge premie moeten betalen, dat ze deze in de praktijk niet meer op kunnen brengen. Deze individuele onverzekerbaarheid is een ongewenste situatie die het Verbond wil voorkomen. Zo staat in de Gedragscode Verzekeraar onder andere: *“wij maken het mogelijk dat zoveel mogelijk (potentiële) klanten risico's financieel af kunnen dekken en zullen ons inspannen te voorkomen dat mensen tegen hun wil onverzekerd zijn.”*

Om te monitoren of dit streven wordt gehaald heeft het Verbond van Verzekeraars de solidariteitsmonitor ontwikkeld. In deze monitor worden voor verschillende maatmensen de premies van een aantal soorten verzekeringen doorgerekend bij een aantal verzekeraars. Door jaarlijks te vergelijken of de premies dicht bij elkaar komen te liggen of juist verder uit elkaar lopen, kunnen we vaststellen hoe de verzekerbaarheid zich ontwikkelt. Voor de vaststelling van de maatmensen is er voor gekozen de nadruk te leggen op de extremen, omdat de kans het grootst is dat de premies hier uit elkaar gaan lopen of dat consumenten onverzekerbaar worden. De gemiddeldes in deze rapportage zijn daardoor niet representatief voor de bevolking of de gemiddelde consument.

De monitor meet dus op termijn differentiatie. Of die differentiatie door 'big data analyses' veroorzaakt wordt, of door iets anders, blijkt niet uit de monitor. Deze monitor meet daarmee niet in hoeverre verzekeraars gebruik maken van big data. De monitor meet iets veel belangrijkers: hoe de verzekerbaarheid zich ontwikkelt, ongeacht de oorzaken voor eventuele onverzekerbaarheid. Als blijkt dat de verzekerbaarheid in het nauw komt, zal apart moeten worden onderzocht wat de oorzaak daarvan is.

2 Het onderzoek

Met de Solidariteitsmonitor wil het Verbond bijhouden of verzekeringspremies zodanig gaan differentiëren dat ze voor sommige consumenten te hoog worden, of dat sommige consumenten helemaal buiten de boot vallen doordat ze nergens meer worden geaccepteerd. We vertalen dit in twee onderzoeksvragen, een hoofdvraag (vraag 1) en een daaruit afgeleide vraag.

1. Hoe ontwikkelt de spreiding in de verzekeringspremies zich in de loop der tijd?
2. In hoeverre blijven consumenten verzekeraar?

Op het gebied van verzekeraar kijken we naar twee aspecten: acceptatie (kan iedereen een bepaalde verzekering krijgen) en betaalbaarheid (hoe duur is de verzekering voor een maatmens in relatie tot de andere maatmensen). Voor het beantwoorden van de vragen gebruiken we data die zijn aangeleverd door MoneyView. Deze data bestaan uit de premies van diverse maatmensen voor vijf soorten verzekeringen, waarbij de leverende partij kan garanderen dat in volgende jaren de dekking van deze producten gelijk blijft. De soorten verzekeringen zijn:

1. WA-verzekeringen voor motorvoertuigen
2. Particuliere inboedelverzekeringen
3. Particuliere opstalverzekeringen
4. AVP (particulier aansprakelijkheidsverzekeringen)
5. ORV (Overlijdensrisicoverzekeringen)

Aan de hand van de maatmensen kijken we voor elke soort verzekering naar de spreiding van de premies en naar de betaalbaarheid en verzekeraar van de maatmensen. Omdat we speciaal op deze elementen willen focussen, zitten er relatief veel 'extreme' maatmensen in de dataset, dat wil zeggen, mensen die door een combinatie van eigenschappen makkelijker of moeilijker te verzekeren zijn dan de gemiddelde consument. Hierdoor zijn de berekende gemiddeldes voor de premies niet representatief voor de bevolking of voor de gemiddelde consument. De gebruikte maatmensen zijn uitvoerig beschreven in de bijlagen.

3 De methode

In de data zitten verschillende maatmensen. Voor elke soort verzekering (opstal, inboedel, WA, AVP of ORV) vragen we de premie bij meerdere verzekeraars op, zodat we voor elk maatmens meerdere premies per soort verzekering hebben. Als we bijvoorbeeld 20 verschillende maatmensen hebben waarvoor we bij 10 verschillende verzekeraars premies opvragen, zouden we een database krijgen met 200 premies, 1 premie voor elke unieke combinatie van maatmens en verzekeraar. Op basis van deze premies, berekenen we de volgende afgeleide variabelen:

- Gemiddelde premie
- Standaarddeviatie
- Variatiecoëfficiënt
- Afwijzingspercentage
- Maximum afwijzingspercentage
- Maximilverhouding

Uit deze afgeleide variabelen leiden we een overall solidariteitsindex af, waarmee we de gehele ontwikkeling in één cijfer samenvatten. Deze is gebaseerd op het gemiddelde van de variatiecoëfficiënten van alle producten en alle databases, omdat de variatiecoëfficiënt statistisch het meest veelzeggend is.

Gemiddelde premie

Als eerste afgeleide variabele berekenen we per soort verzekering de gemiddelde premie over alle maatmensen bij alle verzekeraars. In het eerder genoemde voorbeeld zouden we deze gemiddelde premie dus berekenen als het gemiddelde over alle 200 unieke maatmens-verzekeraar-combinaties, door alle 200 premie bij elkaar op te tellen en dit te delen door 200. De gemiddelde premie is een maatstaf voor de betaalbaarheid van de verzekeringen. Met behulp van een statistische toets kunnen we nagaan of de gemiddelde premie over de tijd statistisch significant toe- of afneemt. We gaan hierbij uit van een tweezijdige toets met een totaal significantieniveau van 1%. Een deel van de verandering in de gemiddelde premie is uiteraard toe te schrijven aan de natuurlijke geldontwaarding, de inflatie. Om die reden onderzoeken we ook of de stijging van de gemiddelde premie hoger of lager is dan de inflatie. In 2017 kwam de inflatie uit op 1,3%, in 2018 op 1,6% en het totaal van beide jaren op 2,9%.

Standaarddeviatie

De standaarddeviatie is een statistische maatstaf voor spreiding. Hoe hoger de standaarddeviatie, hoe meer de premies van elkaar verschillen. Bij een normale verdeling wijkt 95% van de waarnemingen hooguit twee keer de waarde van de standaarddeviatie af van het gemiddelde. De maatstaf zelf zegt niet zoveel, omdat deze afhankelijk is van de waarden waarin wordt gemeten. Als bijvoorbeeld de premies niet gemeten worden in euro's maar in guldens, zou niet alleen het gemiddelde een factor 2,2 hoger worden, maar ook de standaarddeviatie. Een variabele met een hoge gemiddelde waarde heeft doorgaans dan ook een hogere verwachte standaarddeviatie dan een variabele met een lage gemiddelde waarde. Daardoor is het niet zinvol de standaarddeviaties van de verschillende soorten verzekeringen met elkaar te vergelijken. Het is wel zinvol om het verloop van de standaarddeviatie over de tijd te analyseren. We berekenen daarom de standaarddeviatie voor meerdere jaren, waarna we door middel van een F-toets analyseren of deze in de loop van de tijd statistisch significant toeneemt, afneemt, of gelijk blijft. Ook hier gaan we uit van een tweezijdige toets met een totaal significantieniveau van 1%.

Variatiecoëfficiënt

Door de standaarddeviatie te delen door de gemiddelde premie, krijgen we de variatiecoëfficiënt. Dit is een dimensieloos getal, wat betekent dat deze niet afhangt van de waarde waarin de variabele is gemeten. Als de premie bijvoorbeeld in euro's is gemeten, krijgen we exact dezelfde variatiecoëfficiënt als wanneer de premie in guldens is gemeten. De hoogte van de gemiddelde premie hangt dan ook niet samen met de hoogte van de variatiecoëfficiënt, waardoor het met deze maatstaf dus wel mogelijk is om de spreiding in de premies van verschillende soorten verzekeringen onderling te vergelijken. Net als bij de standaarddeviatie gebruiken we een tweezijdige F-toets met een significantieniveau van 1% om vast te stellen of de veranderingen statistisch significant zijn.

Afwijzingspercentage

Het afwijzingspercentage is het aantal combinaties van maatmensen en verzekeraars dat niet in verzekering wordt genomen gedeeld door het totaal van alle maatmensen bij alle verzekeraars. In het eerder genoemde fictieve voorbeeld hebben we 20 maatmensen waarvoor we bij 10 verzekeraars een premie opvragen. Dit levert 200 premies voor alle maatmens-verzekeraar-combinaties op. Als van al deze combinaties 100 maatmens-verzekeraar-combinaties worden afgewezen, betekent dit dat 100 van de 200 mogelijke combinaties worden afgewezen, wat een afwijzingspercentage oplevert van 50%. Hoe deze 50% verdeeld is, weten we niet. Het kan bijvoorbeeld zijn dat de ene helft van alle maatmensen bij geen enkele verzekeraar wordt aangenomen, terwijl de andere helft van alle maatmensen overal wordt aangenomen. Een andere mogelijk extreem is dat elk maatmens door de helft van de verzekeraars wordt afgewezen. Beide extreme situaties leveren een afwijzingspercentage van 50% op, maar in het eerste geval kan slechts de helft van de maatmensen een verzekering krijgen, terwijl in het tweede geval elk maatmens een verzekering kan krijgen. Wat we wel zeker weten is dat een afwijzingspercentage van 100% betekent dat geen enkele maatmens een verzekering kan krijgen. Een afwijzingspercentage van 0% betekent dat elk maatmens door elke verzekeraar in verzekering wordt genomen. Verder zien we dat de afwijzingen vaak vooral op technische gronden zijn. Zo worden veel consumenten afgewezen omdat het product bedoeld is voor zakelijke partijen, of omdat hun postcode door de verzekeraar niet wordt gevonden in de postcodetabel. Omdat dergelijke afwijzingen het solidariteitsprincipe niet raken, geven we ook een overzicht van de meest voorkomende redenen voor de afwijzingen.

Maximum afwijzingspercentage

Omdat het afwijzingspercentage, behalve in de extreme gevallen van 0% en 100%, niet duidelijk maakt of alle maatmensen verzekeraar zijn, berekenen we het afwijzingspercentage ook per maatmens. Dit betekent dat we voor alle 20 maatmensen uit het voorbeeld een afwijzingspercentage zouden berekenen dat gebaseerd is op hoeveel van de 10 verzekeraars de aanvraag afwijzen. Voor maatmens 1 kan het zijn dat 2 van 10 verzekeraars de maatmens niet willen aannemen, wat deze maatmens een afwijzingspercentage van 20% oplevert. Maatmens 2 kan een heel ander afwijzingspercentage hebben, bijvoorbeeld 60% als 6 van de 10 verzekeraars de aanvraag afwijzen. Op deze manier berekenen we voor elk maatmens het afwijzingspercentage. Vervolgens kijken we naar de maatmens die het meest wordt afgewezen. Het afwijzingspercentage van deze maatmens is het maximum afwijzingspercentage. Als dit maximum afwijzingspercentage onder de 100% ligt, weten we dat zelfs de maatmens die het meest wordt afgewezen, toch bij minimaal één verzekeraar een verzekering kan afsluiten, wat betekent dat alle in principe alle maatmensen verzekeraar zijn. Alleen een maximum afwijzingspercentage van 100% betekent dat er minimaal één maatmens is die nergens geaccepteerd wordt.

Maximinverhouding

Voor elk maatmens berekenen we de minimale premie. In het voorbeeld kijken we dan per maatmens naar de premies die de 10 verzekeraars aan hem in rekening zouden brengen. In principe zou deze maatmens het goedkoopst uit zijn, als hij voor de verzekeraar zou kiezen die de laagste premie vraagt. Dit is dus zijn minimum premie. Deze minimum premie kan voor elk maatmens anders zijn. De verzekeraar schat voor elk maatmens een risico op schade in en stemt de premie hierop af. Iemand die

een lage verwachte schade heeft is makkelijk te verzekeren en zal daarom een lage premie krijgen, terwijl iemand die een hoge verwachte schade heeft moeilijker te verzekeren is en een hogere premie zal moeten betalen. Als we voor alle maatmensen de minimum premie nemen, kunnen we vaststellen welk maatmens de laagste minimum premie heeft en welk maatmens de hoogste minimum premie heeft. De laagste minimum premie noemen we de minimin-premie en de hoogste minimum premie heet de maximin-premie. De maximinverhouding is de verhouding tussen de maximin-premie en de minimin-premie, oftewel de maximin-premie gedeeld door de minimin-premie. Als deze factor 1 is, betekent dit dat alle maatmensen dezelfde minimum-premie kunnen krijgen en dat iedereen dus in principe voor dezelfde premie verzekerd kan zijn. Als de factor 2 is, betekent dit dat de maatmens die het moeilijkst te verzekeren is, twee keer zoveel premie moet betalen als de maatmens die het makkelijkst te verzekeren is, als beide maatmensen tenminste kiezen voor de verzekeraar met de laagste premie. Als de gemiddelde premie laag, is de verzekering dan voor iedereen nog steeds goed te betalen. Bij een extreme verhouding, zoals bijvoorbeeld een miljard, zou de moeilijkst te verzekeren maatmens zoveel meer moeten betalen dan de makkelijkste te verzekeren maatmens, dat de verzekering onbetaalbaar wordt. De moeilijkst te verzekeren maatmens is dan in feite onverzekerbaar. Het is niet mogelijk om een objectieve grens vast te stellen voor de maximinverhouding, boven welke sprake is van onbetaalbaarheid, omdat dit mede afhangt van de gemiddelde premie en het budget van de maatmens. Als we de maximinverhouding over de tijd vergelijken, impliceert een toenemende maximinverhouding dat de spreiding in de premies toeneemt en dat het voor de moeilijkst te verzekeren maatmens nog moeilijker wordt om zich te verzekeren. Een afnemende maximinverhouding duidt juist op een betere verzekerbaarheid en een lagere spreiding.

Samenvattend kunnen we stellen dat de standaarddeviatie en variatiecoëfficiënt inzicht bieden in de spreiding van de premies. De afwijzingspercentages en het maximum afwijzingspercentage geven inzicht in de acceptatie van de maatmensen voor de verzekeringen en daarmee in de verzekerbaarheid. De gemiddelde premie en de maximinverhouding geven inzicht in de betaalbaarheid van de verzekeringen.

Solidariteitsindex (overall)

De uitkomsten van de solidariteitsmonitor zijn een aantal zeer grote tabellen met veel cijfers. De ontwikkelingen die we hierin zien zijn wisselend en soms tegenstrijdig. Omdat het lastig is een dergelijke grote hoeveelheid data te interpreteren en te duiden, is er behoefte aan een overall indicator die in één cijfer laat zien of de spreiding in het algemeen toe- of afneemt. Zo'n indicator is natuurlijk te kort door de bocht voor de vele genuanceerde ontwikkelingen die in de verzekeringsbranche spelen, maar geeft wel een indicatie van de kant die de spreiding in de premies zich in het algemeen op ontwikkelt. Deze indicator willen we baseren op zoveel mogelijk maatmensen en verzekeringsproducten. Van alle genoemde statistische grootheden ligt het gebruik van de variatiecoëfficiënt het meest voor de hand, omdat deze de spreiding weergeeft gecorrigeerd voor de hoogte van de premie. Deze wordt dus ook niet beïnvloed door het effect van veranderende premies, bijvoorbeeld als gevolg van de inflatie, en is tussen producten vergelijkbaar. Om het effect van individuele willekeurig gekozen maatmensen niet mee te laten wegen, gebruiken we alleen de variatiecoëfficiënten van de 16 totale databases. Van al deze variatiecoëfficiënten van alle producten nemen we het gemiddelde. Dit levert een neutrale goed interpreteerbare overall indicator op die alle uitkomsten in één getal samenvat.

De databases

Voor de meeste soorten verzekeringen heeft MoneyView meerdere databases aangeleverd. We zijn namelijk geïnteresseerd in de premies voor maatmensen met veel verschillende persoonskenmerken die verzekerde objecten hebben met veel verschillende objectkenmerken. Als we al deze kenmerken variëren, krijgen we een database die onhanteerbaar groot wordt. We kunnen er dan voor kiezen om minder kenmerken mee te nemen, maar dan krijgen we weer een te klein aantal kenmerken in de analyse. Hoe minder factoren we nu opnemen in de analyse, hoe groter de kans dat we er op termijn achter komen dat we een factor niet hebben meegenomen, waar wel op gedifferentieerd wordt. Om die

reden is er voor gekozen een database te gebruiken met een groot aantal persoonskenmerken en een beperkt aantal objectkenmerken (de personendatabase) alsmede een database met een beperkt aantal persoonskenmerken en een groot aantal objectkenmerken (de objectendatabase). Daarmee kunnen we de invloed van alle kenmerken meten en blijft de hoeveelheid data hanteerbaar. Omdat veel van zowel de persoons- als de objectkenmerken door sommige verzekeraars van tevoren al vastgelegd kunnen zijn op basis van de postcode, heeft MoneyView nog een derde database toegevoegd voor één maatmens en één object op een groot aantal verschillende bestaande adressen (de adressendatabase). Als we alles tezamen nemen, hebben we voor 2019 gegevens gekregen over 93.657 verschillende maatmensen en 4.117.544 doorgerekende premies.

Uitgewerkte maatmensen

Om de uitkomsten voor de verschillende soorten verzekeringen beter te begrijpen en de uitkomsten te verlevendigen, hebben we enkele maatmensen uitgewerkt. Dit betekent dat we de maatstaven voor deze maatmensen een keer extra hebben berekend, naast de overall berekening. Hiermee wordt duidelijk wat de gevolgen zijn van de differentiatie voor enkele concrete herkenbare situaties. We rekenen deze maatmensen alleen door voor de personendatabase. Nogmaals: het betreft hier een hele kleine selectie uit de in totaal 93.657 maatmensen die onderzocht zijn.

Hugo

Hugo is net meerderjarig² en woont alleen in een huurwoning. Hij heeft pas z'n eerste baan, waarmee hij 1000 euro netto verdient. Van dat geld kan hij nog geen auto betalen, dus voorlopig doet hij alles met de fiets en de trein. Hij heeft wel een rijbewijs, maar nog nooit een auto gehad. Hij wil wel heel graag een auto, zodat hij sneller bij zijn vriendin is die in een ander deel van het land woont. Hugo heeft nooit gerookt.

Stef en Babs

Stef en Babs zijn allebei 40 jaar oud. Ze hebben twee jonge kinderen en zijn sinds kort eigenaar van hun eerste koopwoning. Babs verdient het meest, netto 3000 euro per maand. Ze hebben een 10 jaar oude Opel Corsa, maar door een paar nare ongelukjes geen schadevrije jaren. Het is Stef en Babs nog niet gelukt te stoppen met roken.

Naïma en Morad

Naïma en Morad zijn allebei 40 jaar oud. Ze hebben geen kinderen. Ze wonen al een paar jaar in een koopwoning, waar ze net een nieuwe keuken in hebben laten plaatsen. Morad is de hoofdkostwinnaar en verdient 4000 euro netto per maand. Voor hun hobby kitesurfen hebben ze een grotere auto: een 11 jaar oude Opel Astra Stationwagen. Ook zij hebben geen schadevrije jaren. Naïma en Morad hebben nooit gerookt.

Henk

Henk is 70 jaar oud. Hij woont met zijn bijna meerderjarige kind in een huurhuis en heeft een maandinkomen van 1.000 euro netto. Hij rijdt een 10 jaar oude Opel Corsa met 10 schadevrije jaren. Henk rookt halfzware shag.

Coby

Coby is 70 jaar en sinds kort met pensioen. Ze woont in een huurhuis en heeft een netto maandinkomen van 2000 euro. Ze heeft helaas geen schadevrije jaren. Coby rookt al zeker 30 jaar niet meer.

² Omdat niet in iedere database een alleenstaande man van 18 jaar voorkomt, varieert deze leeftijd in een aantal gevallen.

Ali en Meryem

Ali en Meryem zijn 40 jaar oud en hebben twee nog thuiswonende kinderen. Ze wonen in een koopwoning en Ali verdient 4000 euro netto per maand. Ali en Meryem hebben nooit gerookt en rijden een 11 jaar oude Opel Astra. Het aantal schadevrije jaren is niet gespecificeerd.

Erik en Hans

Erik en Hans zijn 70 jaar oud en sinds een paar jaar met pensioen. Ze wonen in een koophuis en hebben een netto maandinkomen van 5000 euro. Ze rijden een tien jaar oude Opel Corsa met 10 schadevrije jaren. Erik en Hans rookten hun laatste sigaret meer dan 30 jaar geleden.

Karel en Ineke

Karel en Ineke zijn 70 jaar oud. Ze wonen in een koopwoning en hebben een netto maandinkomen van 3000 euro. Ze rijden in een 12 jaar oude Peugeot 307 met 10 schadevrije jaren. Karel en Ineke roken allebei filtersigaretten.

4 De uitkomsten: 2018 versus 2019

WA

	Personen		Regio's		Adressen	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Gemiddelde premie (in hele euro's)	818	851	795	820	276	285
Standaarddeviatie (in hele euro's)	620	631	666	676	79	79
Variatiecoëfficiënt	0,76	0,74	0,84	0,83	0,29	0,28
Afwijzingspercentage (%)	23	19	16	24	6	3
Maximum afwijzingspercentage (%)	50	48	52	55	14	9
Maximinverhouding	18	19	20	24	2	2

Van MoneyView kregen we een database met maatmensen met vooral verschillende persoonskenmerken, een database met maatmensen met vooral veel verschillende regio-kenmerken en een database met één specifiek maatmens voor veel verschillende adressen in Nederland. Er is geen database met veel verschillende objectkenmerken. In plaats daarvan is in elke database met drie verschillende personenwagens gerekend.

De stijging van de gemiddelde premie is in alle databases statistisch significant en hoger dan de inflatie. Voor wat betreft de standaarddeviaties zien we geen statistisch significante verandering, maar de variatiecoëfficiënt is voor de regio- en de postcodedatabase significant afgenomen. De overige indicatoren laten een gemengd beeld zien.

Voor de specifieke maatmensen (een kleine selectie uit de meer dan 93.000 maatmensen die onderzocht worden voor deze monitor) krijgen we het volgende beeld. Hierbij gaan we uit van de personen-database. De veranderingen in premie, standaarddeviatie en variatiecoëfficiënt zijn nergens statistisch significant, maar de afwijzingspercentages zijn bij alle maatmensen afgenomen.

	Gemiddelde premie		Standaarddeviatie		Variatiecoëfficiënt		Afwijzingspercentage		Maximum Afwijzingspercentage		Maximinverhouding	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Hugo	2362	2434	1051	1048	0,45	0,43	40	38	50	48	2,2	2,5
Stef en Babs	837	878	329	341	0,39	0,39	12	6	17	9	2,5	2,2
Naïma en Morad	741	784	234	251	0,32	0,32	16	9	17	9	1,6	1,5
Henk	370	387	151	159	0,41	0,41	7	3	10	6	3,3	3,2
Coby	296	308	100	104	0,34	0,34	6	2	7	3	1,8	1,7
Ali en Meryem	978	1015	441	442	0,45	0,44	18	14	21	15	2,5	2,0
Erik en Hans	420	434	183	187	0,44	0,43	7	3	10	6	3,3	2,5
Karel en Ineke	557	574	204	211	0,37	0,37	8	5	10	6	2,1	1,9

Inboedel

	Personen		Objecten		Postcode	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Gemiddelde premie (in hele euro's)	119	117	137	129	148	147
Standaarddeviatie (in hele euro's)	46	46	69	63	58	59
Variatiecoëfficiënt	0,38	0,39	0,50	0,49	0,39	0,40
Afwijzingspercentage (%)	6	4	34	36	1	2
Maximum afwijzingspercentage (%)	35	22	83	78	13	21
Maximinverhouding	3	3	3	3	3	4

Voor inboedelverzekeringen heeft MoneyView drie databases geleverd. De eerste heeft vooral veel verschillende persoonskenmerken en enkele objectkenmerken, de tweede heeft vooral veel objectkenmerken en enkele persoonskenmerken en de derde database bevat gegevens voor een vast maatmens op zeer veel verschillende adressen. Een uitgebreide beschrijving van deze maatmensen staat in de bijlages.

De uitkomst laat zien dat de gemiddelde premie bij alle databases afneemt. Deze afnames zijn statistisch significant. Bij de spreiding³ is het beeld gemengd. Zo neemt de standaarddeviatie significant toe in de postcodedatabase, significant af in de objectendatabase en is er geen significante verandering in de personendatabase. Bij de variatiecoëfficiënt zien we tweemaal een significante toename, namelijk bij de postcode- en de objectendatabase. Ook bij de overige indicatoren is het beeld gemengd.

Voor de specifieke maatmensen (een kleine selectie uit de meer dan 93.000 maatmensen die onderzocht worden voor deze monitor) krijgen we het volgende beeld. Hierbij gaan we uit van de personen-database. In die database hebben alle maatmensen een huurwoning.

	Gemiddelde premie		Standaarddeviatie		Variatiecoëfficiënt		Afwijzingspercentage		Maximum Afwijzingspercentage		Maximinverhouding	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Hugo	100	104	45	49	0,45	0,47	2	2	2	2	1,2	1,4
Stef en Babs	130	129	47	49	0,36	0,38	2	2	2	2	1,5	1,7
Naïma en Morad	126	119	43	39	0,34	0,33	2	2	2	2	1,4	1,7
Henk	111	113	45	49	0,40	0,44	2	2	2	2	1,0	1,1
Coby	101	96	36	35	0,36	0,37	2	2	2	2	1,2	1,6
Ali en Meryem	139	135	49	49	0,36	0,36	2	2	2	2	1,6	1,8
Erik en Hans	115	115	41	43	0,36	0,38	35	22	35	22	1,3	1,6
Karel en Ineke	120	111	45	39	0,38	0,35	2	2	2	2	1,3	1,4

Bij de inboedelverzekering neemt de gemiddelde premie bij Hugo statistisch significant toe met een stijging die hoger is dan de inflatie. Bij Coby, Naima en Morad en Erik en Hans zien we een statistisch significante afname van de gemiddelde premie. Er zijn geen statistisch significante veranderingen in de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt.

³ In de oorspronkelijke door Moneyview geleverde data neemt de spreiding van de gegevens in de adressendatabase bij Inboedel in 2019 onwaarschijnlijk veel af. Net als vorig jaar wordt deze outlier veroorzaakt door één verzekeraar die voor 2018 voor bepaalde postcodes extreem hoge premies berekent (niet 10 keer zo hoog, maar wel 1.000 keer zo hoog). Omdat de uitkomsten door deze overduidelijke fout nutteloos zouden zijn, hebben we besloten om, alleen bij de adressendatabase voor Inboedel en net als vorig jaar, deze ene verzekeraar in 2018 niet mee te nemen.

Opstal

	Personen		Objecten		Adressen	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Gemiddelde premie (in hele euro's)	182	189	421	409	202	212
Standaarddeviatie (in hele euro's)	45	49	463	472	73	87
Variatiecoëfficiënt	0,25	0,26	1,10	1,15	0,36	0,41
Afwijzingspercentage (%)	2	2	39	42	2	2
Maximum afwijzingspercentage (%)	2	2	80	83	15	21
Maximinverhouding	1	1	6	11	2	2

Ook voor opstalverzekeringen beschikken we over drie databases, de eerste met maatmensen die vooral verschillen op basis van persoonskenmerken, de tweede met maatmensen die vooral verschillen op basis van objectkenmerken en de derde met een vaste maatmens op verschillende adressen in Nederland. Bij Opstal zien we de spreiding overal toenemen, waarbij bijna alle toenames statistisch significant zijn. De gemiddelde premies stijgen statistisch significant en meer dan de inflatie bij de postcode- en de personendatabase, maar nemen statistisch significant af voor de objectendatabase.

Voor de specifieke maatmensen (een kleine selectie uit de meer dan 93.000 maatmensen die onderzocht worden voor deze monitor) krijgen we het volgende beeld. Hierbij gaan we uit van de personen-database. In die database hebben alle maatmensen een koopwoning.

	Gemiddelde premie		Standaarddeviatie		Variatiecoëfficiënt		Afwijzingspercentage		Maximum Afwijzingspercentage		Maximinverhouding	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Hugo	191	201	47	55	0,25	0,28	2	2	2	2	1,3	1,1
Stef en Babs	187	197	46	51	0,24	0,26	2	2	2	2	1,2	1,0
Naïma en Morad	181	188	42	45	0,23	0,24	2	2	2	2	1,3	1,0
Henk	177	182	45	48	0,25	0,26	2	2	2	2	1,3	1,0
Coby	170	172	43	44	0,25	0,25	2	2	2	2	1,3	1,2
Ali en Meryem	187	197	46	51	0,24	0,26	2	2	2	2	1,2	1,0
Erik en Hans	172	175	42	43	0,25	0,25	2	2	2	2	1,3	1,1
Karel en Ineke	172	175	42	43	0,25	0,25	2	2	2	2	1,3	1,1

Bij alle maatmensen neemt de gemiddelde premie toe, waarbij de stijging in vijf gevallen statistisch significant en hoger dan de inflatie is. De veranderingen in de standaarddeviaties en variatiecoëfficiënten zijn nergens statistisch significant.

AVP

	Personen	
	2018	2019
Gemiddelde premie (in hele euro's)	63	65
Standaarddeviatie (in hele euro's)	17	19
Variatiecoëfficiënt	0,27	0,29
Afwijzingspercentage (%)	11	12
Maximum afwijzingspercentage (%)	22	21
Maximinverhouding	4	5

Voor de particuliere aansprakelijkheidsverzekering leverde MoneyView één database met maatmensen op. We zien de gemiddelde premie, de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt van 2018 naar 2019 toenemen. Deze stijgingen zijn statistisch significant en hoger dan de inflatie.

Vertaald naar de uitgewerkte maatmensen (een kleine selectie uit de meer dan 93.000 maatmensen die onderzocht worden voor deze monitor) levert dit het volgende beeld op:

	Gemiddelde premie		Standaarddeviatie		Variatiecoëfficiënt		Afwijzingspercentage		Maximum Afwijzingspercentage		Maximinverhouding	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Hugo	57	59	18	20	0,31	0,34	11	12	22	21	1,9	2,3
Stef en Babs	73	78	13	15	0,18	0,20	11	12	22	21	1,3	1,3
Naïma en Morad	65	67	11	11	0,17	0,17	11	12	22	21	1,2	1,2
Henk	70	73	14	18	0,20	0,24	11	12	22	21	1,4	2,5
Coby	42	42	8	9	0,19	0,21	11	12	22	21	2,0	2,5
Ali en Meryem	73	78	13	15	0,18	0,20	11	12	22	21	1,3	1,3
Erik en Hans	64	65	12	14	0,19	0,21	11	12	22	21	1,6	2,9
Karel en Ineke	64	65	12	14	0,19	0,21	11	12	22	21	1,6	2,9

De gemiddelde premie neemt bij alle maatmensen behalve Coby statistisch significant toe, maar bij Erik en Hans en bij Karel en Ineke ligt de stijging onder de inflatie. De standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt nemen bij zeven van de acht maatmensen statistisch significant toe. Het afwijzingspercentage en het maximum afwijzingspercentage blijven bij alle maatmensen gelijk. De maximinverhouding laat bij de vijf van de acht maatmensen een stijging zien.

ORV

De overlijdensrisicoverzekeringen zijn gecompliceerder dan de schadeverzekeringen. De premie is mede afhankelijk van het verzekerde bedrag dat wordt uitgekeerd als de verzekerde overlijdt en van de periode waarvoor de verzekering wordt afgesloten. Daarnaast kunnen er 1 of 2 personen verzekerd zijn en is het, afhankelijk van de voorwaarden en de gekozen soort verzekering, mogelijk dat de premie tussentijds verandert. Om de premie goed vergelijkbaar te maken, heeft MoneyView de 'vergelijkingspremie' ontwikkeld. Dit is de som van de verdisconteerde waarde van alle premies, waarbij in de disconteringsfactor rekening wordt gehouden met een rekenrente van 2% en de kans op overlijden. Omdat dit de som is van alle betaalde premies over de gehele periode, is de vergelijkingspremie erg hoog, waardoor ze niet makkelijk herkend wordt en niet goed vergelijkbaar is met de premies van de schadeverzekeringen. Dit hebben we gecorrigeerd door de vergelijkingspremie terug te brengen op jaarbasis, door deze te delen door het aantal jaren waarvoor de dekking geldig is. Dit levert de vergelijkingspremie op jaarbasis op en deze hebben we gebruikt voor de analyse.

MoneyView heeft data aangeleverd voor drie verschillende soorten overlijdensrisicoverzekeringen. Van de eerste daalt het verzekerde bedrag annuïtair, de tweede blijft de hele periode gelijk en bij de derde daalt het verzekerde bedrag lineair. Voor deze soorten verzekeringen is een database met maatmensen geleverd en een database met één vast maatmens en een groot aantal verschillende adressen. De uitkomsten staan hieronder, eerst voor de maatmensen en daarna voor de adressen.

Maatmensen

	Annuïtair dalend		Gelijkblijvend		Lineair dalend	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Gemiddelde premie (in hele euro's)	880	926	1343	1338	785	825
Standaarddeviatie (in hele euro's)	1630	1803	2343	2332	1484	1640
Variatiecoëfficiënt	1,85	1,95	1,74	1,74	1,89	1,99
Afwijzingspercentage (%)	47	44	47	45	46	44
Maximum afwijzingspercentage (%)	100	100	100	100	100	100
Maximinverhouding	1208	1280	1051	1390	1171	1209

Het beeld uit de tabel van de maatmensen komt voor de dalende producten goed overeen. De gemiddelde premies, de standaarddeviaties en de variatiecoëfficiënten nemen statistisch significant toe. De afwijzingspercentages worden overal lager.

De uitkomsten op basis van de adressen-database verschillen van de uitkomsten op basis van de maatmensendatabase. In deze database zien we de gemiddelde premie en de spreiding voor de dalende verzekeringen statistisch significant dalen in plaats van stijgen. Bij de gelijkblijvende verzekeringen daalt de premie ook statistisch significant.

Adressen

	Annuïtair dalend		Gelijkblijvend		Lineair dalend	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Gemiddelde premie (in hele euro's)	63	55	91	88	55	47
Standaarddeviatie (in hele euro's)	21	11	16	16	19	11
Variatiecoëfficiënt	0,33	0,21	0,18	0,18	0,35	0,23
Afwijzingspercentage (%)	0	4	2	6	0	4
Maximum afwijzingspercentage (%)	0	5	2	6	0	5
Maximinverhouding	1	1	1	1	1	1

Vertalen we het totaalbeeld naar onze maatmensen (een kleine selectie uit de meer dan 93.000 maatmensen die onderzocht worden voor deze monitor), dan levert dat het volgende beeld op:

	Gemiddelde premie		Standaarddeviatie		Variatiecoëfficiënt		Afwijzingspercentage		Maximum Afwijzingspercentage		Maximinverhouding	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
<u>Annuitair dalend</u>												
Hugo	107	92	67	58	0,63	0,63	17	11	33	25	8,4	7,4
Stef en Babs	748	732	597	554	0,80	0,76	23	18	42	33	22,8	22,8
Naïma en Morad	390	367	301	272	0,77	0,74	23	18	42	33	17,8	19,2
Henk	6556	7135	5017	5325	0,77	0,75	94	92	100	100	13,9	13,6
Coby	3585	3566	3040	2787	0,85	0,78	94	92	100	100	11,7	12,2
Ali en Meryem	390	367	301	272	0,77	0,74	23	18	42	33	17,8	19,2
Erik en Hans	5341	5463	4537	4372	0,85	0,80	94	92	100	100	12,3	12,6
Karel en Ineke	9826	10938	7513	8297	0,76	0,76	94	92	100	100	14,3	14,7
<u>Gelijkblijvend</u>												
Hugo	132	118	82	75	0,62	0,64	17	12	34	26	9,6	11,5
Stef en Babs	1216	1187	1012	979	0,83	0,82	24	20	40	33	31,7	27,0
Naïma en Morad	595	584	470	466	0,79	0,80	24	20	40	33	28,0	30,6
Henk	8609	8683	6002	5951	0,70	0,69	95	92	100	100	17,1	17,1
Coby	4407	4480	3031	3019	0,69	0,67	95	92	100	100	15,1	14,9
Ali en Meryem	595	584	470	466	0,79	0,80	24	20	40	33	28,0	30,6
Erik en Hans	6391	6582	4414	4459	0,69	0,68	95	92	100	100	15,7	15,6
Karel en Ineke	12473	12767	8708	8772	0,70	0,69	95	92	100	100	17,4	17,4
<u>Lineair dalend</u>												
Hugo	99	84	61	53	0,62	0,63	17	11	33	25	8,1	6,7
Stef en Babs	635	622	490	459	0,77	0,74	23	18	41	33	19,0	19,9
Naïma en Morad	337	314	252	229	0,75	0,73	23	18	41	33	14,6	16,7
Henk	5990	6519	4558	4873	0,76	0,75	94	92	100	100	13,8	13,7
Coby	3246	3234	2711	2520	0,84	0,78	94	92	100	100	11,6	12,1
Ali en Meryem	337	314	252	229	0,75	0,73	23	18	41	33	14,6	16,7
Erik en Hans	4837	4947	4048	3934	0,84	0,80	94	92	100	100	12,3	12,4
Karel en Ineke	8979	9984	6826	7564	0,76	0,76	94	92	100	100	14,2	15,6

De gemiddelde premie van de dalende verzekeringen neemt statistisch significant (deze zijn vetgedrukt) af voor Hugo, Naïma en Morad en Ali en Meryem. De gemiddelde premie van de gelijkblijvende verzekeringen neemt statistisch significant af voor Hugo. Voor wat betreft de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt is de wijziging alleen bij Hugo statistisch significant voor wat betreft de lineair dalende verzekering.

5 De uitkomsten samengevat: 2018 versus 2019

In het vorige hoofdstuk werden de uitkomsten uitgebreid beschreven. Bij al deze uitkomsten draait het uiteindelijk om betaalbaarheid en verzekeraarbaarheid. We kunnen geen absolute grens voor deze begrippen vaststellen, omdat deze per situatie verschilt, maar we kunnen de resultaten wel omzetten in conclusies over toe- of afname van de betaalbaarheid en verzekeraarbaarheid. Zo neemt de betaalbaarheid af als de stijging van de gemiddelde premie statistisch significant is en boven de inflatie ligt. Als de gemiddelde premie significant daalt, neemt de betaalbaarheid juist toe. Ook de ontwikkeling van de maximinverhouding impliceert een verandering in de betaalbaarheid. Als deze stijgt, wordt de verzekering minder betaalbaar, terwijl een daling impliceert dat de verzekering beter betaalbaar is geworden. Voor wat betreft de verzekeraarbaarheid kijken we naar het afwijzingspercentage en het maximum afwijzingspercentage: een stijging betekent een afname van de verzekeraarbaarheid, terwijl een daling betekent dat de verzekeraarbaarheid is toegenomen. Bij de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt zijn de uitkomsten minder eenduidig. Een toename in deze variabelen betekent dat de spreiding groter wordt, wat erop wijst dat voor bepaalde groepen de betaalbaarheid afneemt. Een afname betekent het omgekeerde.

Omdat er veel resultaten zijn, vatten we deze op twee manieren samen in een tabel: een keer in symbolen en een keer met cijfers. We hanteren als criterium dat een stijging of daling van de premie, standaarddeviatie of variatiecoëfficiënt statistisch significant moet zijn op een significantieniveau van 1% bij een tweezijdige toets. Is dit niet het geval, dan beschouwen we deze als niet veranderd.

Samenvatting van de uitkomsten: ↑ betekent een stijging, ↓ een daling. Bij de gemiddelde premie, de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt betekent ↑ een statistisch significante stijging en een ↓ een statistisch significante daling, bij de gemiddelde premie en de standaarddeviatie betekent een ↑ een statistisch significante stijging groter dan de inflatie. Statistische significantie wordt bepaald op een significantieniveau van 1% bij een tweezijdige toets.

Soort	Data	Gem. premie	Standaard deviatie	Variatie coëfficiënt	Afwijzings %	Max afwijzings %	Maximin verhouding
WA	Persoon	↑			↓	↓	↑
WA	Regio	↑		↓	↑	↑	↑
WA	Postcode	↑		↓	↓	↓	↑
Inboedel	Persoon	↓		↑	↓	↓	↓
Inboedel	Object	↓	↓		↑	↓	↑
Inboedel	Postcode	↓	↑	↑	↑	↑	↑
Opstal	Persoon	↑	↑	↑	↑	↑	↓
Opstal	Object	↓		↑	↑	↑	↑
Opstal	Postcode	↑	↑	↑	↑	↑	↓
AVP	Persoon	↑	↑	↑	↑	↓	↑
ORV Ann dal	Persoon	↑	↑	↑	↓		↑
ORV Ann dal	Postcode	↓	↓	↓			↓
ORV Gelijk	Persoon				↓		↑
ORV Gelijk	Postcode	↓			↑	↑	
ORV Lin dal	Persoon	↑	↑	↑	↓		↑
ORV Lin dal	Postcode	↓	↓	↓			

Samenvatting van de uitkomsten in cijfers: in de cellen staat de procentuele toe- of afname van 2019 ten opzichte van 2018. Bij de gemiddelde premie en de standaarddeviatie betekent een vetgedrukt percentage een statistisch significante stijging groter dan de inflatie. Een vakje zonder cijfer betekent dat de verandering niet statistisch significant van nul afwijkt. Statistische significantie wordt bepaald op een significantieniveau van 1% bij een tweezijdige toets.

Soort	Data	Gem. premie	Standaard deviatie	Variatie coëfficiënt	Afwijzings %	Max afwijzings %	Maximin verhouding
WA	Persoon	4%			-18%	-3%	5%
WA	Regio	3%		-2%	50%	6%	21%
WA	Postcode	3%		-4%	-59%	-36%	10%
Inboedel	Persoon	-2%		2%	-24%	-36%	-4%
Inboedel	Object	-6%	-8%		5%	-6%	2%
Inboedel	Postcode	-1%	2%	3%	32%	61%	56%
Opstal	Persoon	4%	10%	6%	15%	15%	-9%
Opstal	Object	-3%		5%	7%	3%	82%
Opstal	Postcode	5%	19%	13%	45%	41%	-2%
AVP	Persoon	4%	13%	8%	10%	-5%	26%
ORV Ann dal	Persoon	5%	11%	5%	-6%		6%
ORV Ann dal	Postcode	-13%	-45%	-37%			-3%
ORV Gelijk	Persoon				-5%		32%
ORV Gelijk	Postcode	-3%			161%	161%	
ORV Lin dal	Persoon	5%	10%	5%	-5%		3%
ORV Lin dal	Postcode	-15%	-44%	-33%			

In bovenstaande tabel zien we enkele zeer grote wijzigingspercentages. Deze worden veroorzaakt doordat de achterliggende waarden relatief klein zijn, waardoor een kleine verandering al snel een grote procentuele verandering wordt. Het is dan ook belangrijk om de algemene conclusies op zowel de wijzigingspercentages als de achterliggende getallen te baseren. We zien dan de volgende ontwikkelingen:

De **gemiddelde premie** neemt bij WA en AVP toe en bij Inboedel af. Bij de overige producten is het beeld gemengd.

Bij de **standaarddeviatie** en de **variatiecoëfficiënt** komen statistisch significante stijgingen het meeste voor. De spreiding neemt af bij WA en toe bij Inboedel, Opstal en AVP. Bij de overlijdensrisicoverzekeringen is het beeld gemengd, maar de daling van de spreiding in de postcodedatabase is groter dan de stijging van de spreiding in de personendatabase.

Voor het **afwijzingspercentage**, het **maximum afwijzingspercentage** en de **maximinverhouding** is het beeld zodanig gemengd er geen eenduidige conclusie uit te trekken is.

6 De uitkomsten: 2017 versus 2019

WA

	Personen		Regio's		Adressen	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019
Gemiddelde premie (in hele euro's)	785	851	794	820	259	285
Standaarddeviatie (in hele euro's)	626	631	731	676	68	79
Variatiecoëfficiënt	0,80	0,74	0,92	0,83	0,26	0,28
Afwijzingspercentage (%)	23	19	17	24	5	3
Maximum afwijzingspercentage (%)	56	48	52	55	12	9
Maximinverhouding	19	19	19	24	2	2

De toename van de gemiddelde premie van 2019 ten opzichte van 2017 is in alle databases statistisch significant en hoger dan de inflatie. Bij de standaarddeviaties zien we een statistisch significante daling bij de regiodatabase, maar een statistisch significante stijging bij de postcodedatabase. De variatiecoëfficiënt neemt statistisch significant af bij de personen- en de regiodatabase en statistisch significant toe bij de postcodedatabase.

Voor de specifieke maatmensen (een kleine selectie uit de meer dan 93.000 maatmensen die onderzocht worden voor deze monitor) krijgen we het volgende beeld. Hierbij gaan we uit van de personen-database.

	Gemiddelde premie		Standaarddeviatie		Variatiecoëfficiënt		Afwijzingspercentage		Maximum Afwijzingspercentage		Maximinverhouding	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019
Hugo	2444	2434	1102	1048	0,45	0,43	43	38	48	48	3,4	2,5
Stef en Babs	811	878	312	341	0,39	0,39	8	6	12	9	2,3	2,2
Naïma en Morad	740	784	234	251	0,32	0,32	11	9	12	9	1,5	1,5
Henk	342	387	131	159	0,38	0,41	5	3	6	6	2,3	3,2
Coby	275	308	86	104	0,31	0,34	5	2	6	3	1,8	1,7
Ali en Meryem	962	1015	430	442	0,45	0,44	19	14	22	15	2,8	2,0
Erik en Hans	389	434	160	187	0,41	0,43	11	3	12	6	3,0	2,5
Karel en Ineke	506	574	182	211	0,36	0,37	11	5	12	6	1,7	1,9

De premie stijgt statistisch significant bij vijf van de acht maatmensen. De veranderingen in de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt zijn nergens statistisch significant.

Inboedel

	Personen		Objecten		Postcode	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019
Gemiddelde premie (in hele euro's)	121	117	136	129	143	147
Standaarddeviatie (in hele euro's)	42	46	64	63	53	59
Variatiecoëfficiënt	0,35	0,39	0,47	0,49	0,37	0,40
Afwijzingspercentage (%)	7	4	36	36	1	2
Maximum afwijzingspercentage (%)	44	22	80	78	5	21
Maximinverhouding	3	3	4	3	2	4

De gemiddelde premie neemt statistisch significant af bij de personen- en de objectendatabase en statistisch significant toe bij de postcodedatabase, maar die stijging is lager dan de gecombineerde inflatie van de tussenliggende jaren. De spreiding neemt bijna overal statistisch significant toe.

Voor de specifieke maatmensen (een kleine selectie uit de meer dan 93.000 maatmensen die onderzocht worden voor deze monitor) krijgen we het volgende beeld. Hierbij gaan we uit van de personen-database. In die database hebben alle maatmensen een huurwoning.

	Gemiddelde premie		Standaarddeviatie		Variatiecoëfficiënt		Afwijzingspercentage		Maximum Afwijzingspercentage		Maximinverhouding	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019
Hugo	93	104	43	49	0,47	0,47	2	2	2	2	1,3	1,4
Stef en Babs	129	129	41	49	0,32	0,38	2	2	2	2	1,4	1,7
Naïma en Morad	130	119	40	39	0,31	0,33	2	2	2	2	1,3	1,7
Henk	110	113	40	49	0,37	0,44	2	2	2	2	1,0	1,1
Coby	105	96	33	35	0,31	0,37	2	2	2	2	1,3	1,6
Ali en Meryem	140	135	44	49	0,32	0,36	2	2	2	2	1,5	1,8
Erik en Hans	123	115	40	43	0,33	0,38	44	22	44	22	1,3	1,6
Karel en Ineke	126	111	41	39	0,32	0,35	2	2	2	2	1,3	1,4

Bij de inboedelverzekering neemt de gemiddelde premie bij Hugo statistisch significant toe met een stijging die hoger is dan de inflatie. Bij Naïma en Morad, Coby, Erik en Hans en Karel en Ineke zien we een statistisch significante afname van de gemiddelde premie. Er zijn geen statistisch significante veranderingen in de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt.

Opstal

	Personen		Objecten		Adressen	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019
Gemiddelde premie (in hele euro's)	179	189	417	409	196	212
Standaarddeviatie (in hele euro's)	41	49	436	472	51	87
Variatiecoëfficiënt	0,23	0,26	1,05	1,15	0,26	0,41
Afwijzingspercentage (%)	2	2	40	42	1	2
Maximum afwijzingspercentage (%)	2	2	82	83	8	21
Maximinverhouding	1	1	14	11	2	2

Net als bij inboedel zien we dat de spreiding bij alle databases toeneemt en dat deze toenames statistisch significant zijn. Dit geldt voor zowel de standaarddeviatie als de variatiecoëfficiënt. De gemiddelde premies nemen bij de personen- en de adressendatabase statistisch significant en meer dan de inflatie toe, maar bij de objectendatabase zien we een statistisch significante daling.

Voor de specifieke maatmensen (een kleine selectie uit de meer dan 93.000 maatmensen die onderzocht worden voor deze monitor) krijgen we het volgende beeld. Hierbij gaan we uit van de personen-database. In die database hebben alle maatmensen een koopwoning.

	Gemiddelde premie		Standaarddeviatie		Variatiecoëfficiënt		Afwijzingspercentage		Maximum Afwijzingspercentage		Maximinverhouding	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019
Hugo	184	201	43	55	0,23	0,28	2	2	2	2	1,2	1,1
Stef en Babs	183	197	41	51	0,23	0,26	2	2	2	2	1,2	1,0
Naïma en Morad	179	188	40	45	0,22	0,24	2	2	2	2	1,3	1,0
Henk	176	182	41	48	0,23	0,26	2	2	2	2	1,3	1,0
Coby	171	172	41	44	0,24	0,25	2	2	2	2	1,3	1,2
Ali en Meryem	183	197	41	51	0,23	0,26	2	2	2	2	1,2	1,0
Erik en Hans	173	175	40	43	0,23	0,25	2	2	2	2	1,3	1,1
Karel en Ineke	172	175	41	43	0,24	0,25	2	2	2	2	1,3	1,1

Bij vijf van de acht maatmensen neemt de gemiddelde premie statistisch significant en meer dan de inflatie toe. Deze stijging is hoger dan de inflatie. De veranderingen in de standaarddeviaties en variatiecoëfficiënten zijn nergens statistisch significant, met als enige uitzondering de stijging van de standaarddeviatie bij Hugo.

AVP

	Personen	
	2017	2019
Gemiddelde premie (in hele euro's)	62	65
Standaarddeviatie (in hele euro's)	16	19
Variatiecoëfficiënt	0,26	0,29
Afwijzingspercentage (%)	11	12
Maximum afwijzingspercentage (%)	22	21
Maximinverhouding	5	5

Bij de particuliere aansprakelijkheidsverzekering zien we de gemiddelde premie, de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt van 2017 naar 2019 toenemen. Deze stijgingen zijn statistisch significant en hoger dan de inflatie. Ook bij bijna alle maatmensen (een kleine selectie uit de meer dan 93.000 maatmensen die onderzocht worden voor deze monitor) nemen de gemiddelde premie, de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt statistisch significant en meer dan de inflatie toe. We zien hier het volgende beeld:

	Gemiddelde premie		Standaarddeviatie		Variatiecoëfficiënt		Afwijzingspercentage		Maximum Afwijzingspercentage		Maximinverhouding	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019
Hugo	55	59	17	20	0,30	0,34	11	12	22	21	2,4	2,3
Stef en Babs	71	78	12	15	0,17	0,20	11	12	22	21	1,3	1,3
Naïma en Morad	65	67	11	11	0,17	0,17	11	12	22	21	1,4	1,2
Henk	69	73	13	18	0,19	0,24	11	12	22	21	2,0	2,5
Coby	42	42	7	9	0,18	0,21	11	12	22	21	2,6	2,5
Ali en Meryem	71	78	12	15	0,17	0,20	11	12	22	21	1,3	1,3
Erik en Hans	64	65	12	14	0,19	0,21	11	12	22	21	2,0	2,9
Karel en Ineke	64	65	12	14	0,19	0,21	11	12	22	21	2,0	2,9

ORV

De uitkomsten van de overlijdensrisicoverzekeringen staan hieronder, eerst voor de maatmensen en daarna voor de adressen.

Maatmensen

	Annuïtair dalend		Gelijkblijvend		Lineair dalend	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019
Gemiddelde premie (in hele euro's)	943	926	1404	1338	839	825
Standaarddeviatie (in hele euro's)	1721	1803	2357	2332	1568	1640
Variatiecoëfficiënt	1,83	1,95	1,68	1,74	1,87	1,99
Afwijzingspercentage (%)	43	44	44	45	43	44
Maximum afwijzingspercentage (%)	100	100	100	100	100	100
Maximinverhouding	1067	1280	1255	1390	1042	1209

Adressen

	Annuïtair dalend		Gelijkblijvend		Lineair dalend	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019
Gemiddelde premie (in hele euro's)	65	55	94	88	57	47
Standaarddeviatie (in hele euro's)	18	11	16	16	17	11
Variatiecoëfficiënt	0,27	0,21	0,17	0,18	0,30	0,23
Afwijzingspercentage (%)	0	4	2	6	0	4
Maximum afwijzingspercentage (%)	0	5	2	6	0	5
Maximinverhouding	1	1	1	1	1	1

Het beeld uit bovenstaande tabellen laat voor wat betreft de gemiddelde premie duidelijk een daling zien. Deze is in bijna alle gevallen statistisch significant. Voor wat betreft de spreiding is geen eenduidige conclusie te trekken.

Vertalen we het totaalbeeld naar onze maatmensen (een kleine selectie uit de meer dan 93.000 maatmensen die onderzocht worden voor deze monitor), dan levert dat het volgende beeld op:

	Gemiddelde premie		Standaarddeviatie		Variatiecoëfficiënt		Afwijzingspercentage		Maximum Afwijzingspercentage		Maximinverhouding	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019
<u>Annuitair dalend</u>												
Hugo	112	92	65	58	0,58	0,63	11	11	27	25	8,3	7,4
Stef en Babs	796	732	609	554	0,76	0,76	19	18	33	33	21,7	22,8
Naïma en Morad	412	367	297	272	0,72	0,74	19	18	33	33	18,0	19,2
Henk	6501	7135	4949	5325	0,76	0,75	93	92	100	100	13,9	13,6
Coby	3444	3566	2728	2787	0,79	0,78	93	92	100	100	11,7	12,2
Ali en Meryem	412	367	297	272	0,72	0,74	19	18	33	33	18,0	19,2
Erik en Hans	5209	5463	4128	4372	0,79	0,80	93	92	100	100	12,3	12,6
Karel en Ineke	9956	10938	7556	8297	0,76	0,76	93	92	100	100	14,3	14,7
<u>Gelijkblijvend</u>												
Hugo	138	118	84	75	0,61	0,64	12	12	27	26	11,7	11,5
Stef en Babs	1266	1187	1003	979	0,79	0,82	20	20	33	33	34,6	27,0
Naïma en Morad	630	584	489	466	0,78	0,80	20	20	33	33	28,6	30,6
Henk	8472	8683	5938	5951	0,70	0,69	93	92	100	100	18,5	17,1
Coby	4433	4480	3028	3019	0,68	0,67	93	92	100	100	15,9	14,9
Ali en Meryem	630	584	489	466	0,78	0,80	20	20	33	33	28,6	30,6
Erik en Hans	6488	6582	4450	4459	0,69	0,68	93	92	100	100	15,7	15,6
Karel en Ineke	12412	12767	8678	8772	0,70	0,69	93	92	100	100	17,8	17,4
<u>Lineair dalend</u>												
Hugo	102	84	59	53	0,58	0,63	12	11	27	25	7,6	6,7
Stef en Babs	673	622	502	459	0,75	0,74	19	18	34	33	18,3	19,9
Naïma en Morad	353	314	248	229	0,70	0,73	19	18	34	33	15,1	16,7
Henk	5968	6519	4544	4873	0,76	0,75	92	92	100	100	13,8	13,7
Coby	3143	3234	2479	2520	0,79	0,78	92	92	100	100	11,6	12,1
Ali en Meryem	353	314	248	229	0,70	0,73	19	18	34	33	15,1	16,7
Erik en Hans	4756	4947	3754	3934	0,79	0,80	92	92	100	100	12,3	12,4
Karel en Ineke	9142	9984	6932	7564	0,76	0,76	92	92	100	100	14,2	15,6

De gemiddelde premie van alle verzekeringen neemt statistisch significant (deze zijn vetgedrukt) af voor Hugo, Stef en Babs, Naïma en Morad en Ali en Meryem. Voor wat betreft de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt is de wijziging bij geen enkel maatmens statistisch significant.

7 De uitkomsten samengevat: 2017 versus 2019

Net als in hoofdstuk 5, vatten we de uitkomsten in het vorige hoofdstuk samen in twee tabellen: een keer in symbolen en een keer met cijfers. We hanteren wederom als criterium dat een stijging of daling van de premie, standaarddeviatie of variatiecoëfficiënt statistisch significant moet zijn op een significantieniveau van 1% bij een tweezijdige toets. Is dit niet het geval, dan beschouwen we deze als niet veranderd.

Samenvatting van de uitkomsten: ↑ betekent een stijging, ↓ een daling. Bij de gemiddelde premie, de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt betekent ↑ een statistisch significante stijging en een ↓ een statistisch significante daling, bij de gemiddelde premie en de standaarddeviatie betekent een ↑ een statistisch significante stijging groter dan de inflatie. Statistische significantie wordt bepaald op een significantieniveau van 1% bij een tweezijdige toets.

Soort	Data	Gem. premie	Standaard deviatie	Variatie coëfficiënt	Afwijzings %	Max afwijzings %	Maximin verhouding
WA	Persoon	↑		↓	↓	↓	
WA	Regio	↑	↓	↓	↑	↑	↑
WA	Postcode	↑	↑	↑	↓	↓	↑
Inboedel	Persoon	↓	↑	↑	↓	↓	↓
Inboedel	Object	↓		↑	↓	↓	↓
Inboedel	Postcode	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Opstal	Persoon	↑	↑	↑	↑	↑	↓
Opstal	Object	↓	↑	↑	↑	↑	↓
Opstal	Postcode	↑	↑	↑	↑	↑	↓
AVP	Persoon	↑	↑	↑	↑	↓	↑
ORV Ann dal	Persoon		↑	↑	↑		↑
ORV Ann dal	Postcode	↓	↓	↓			↓
ORV Gelijk	Persoon	↓		↑	↑		↑
ORV Gelijk	Postcode	↓		↑	↑	↑	
ORV Lin dal	Persoon		↑	↑	↑		↑
ORV Lin dal	Postcode	↓	↓	↓			

Samenvatting van de uitkomsten in cijfers: in de cellen staat de procentuele toe- of afname van 2019 ten opzichte van 2017. Bij de gemiddelde premie en de standaarddeviatie betekent een vetgedrukt percentage een statistisch significante stijging groter dan de inflatie. Een vakje zonder cijfer betekent dat de verandering niet statistisch significant van nul afwijkt. Statistische significantie wordt bepaald op een significantieniveau van 1% bij een tweezijdige toets.

Soort	Data	Gem. premie	Standaard deviatie	Variatie coëfficiënt	Afwijzings %	Max afwijzings %	Maximin verhouding
WA	Persoon	8%		-7%	-18%	-13%	
WA	Regio	3%	-7%	-10%	43%	6%	26%
WA	Postcode	10%	15%	4%	-52%	-24%	19%
Inboedel	Persoon	-3%	8%	12%	-37%	-50%	-12%
Inboedel	Object	-5%		4%	-1%	-3%	-12%
Inboedel	Postcode	3%	12%	10%	48%	344%	81%
Opstal	Persoon	6%	20%	13%	15%	15%	-9%
Opstal	Object	-2%	8%	10%	4%	1%	-16%
Opstal	Postcode	8%	71%	57%	83%	153%	-1%
AVP	Persoon	6%	18%	11%	8%	-7%	3%
ORV Ann dal	Persoon		5%	7%	2%		20%
ORV Ann dal	Postcode	-16%	-36%	-24%			-3%
ORV Gelijk	Persoon	-5%		4%	2%		11%
ORV Gelijk	Postcode	-6%		8%	150%	150%	
ORV Lin dal	Persoon		5%	6%	2%		16%
ORV Lin dal	Postcode	-18%	-35%	-21%			

De grote wijzigingspercentages in bovenstaande tabel worden wederom veroorzaakt doordat de achterliggende waarden relatief klein zijn, waardoor een kleine verandering al snel een grote procentuele verandering wordt. Uit de tabellen kunnen we de volgende ontwikkelingen halen:

De **gemiddelde premie** neemt bij WA, AVP en Opstal vooral toe en bij Inboedel en de overlijdensrisicoverzekeringen vooral af.

De **standaarddeviatie** en de **variatiecoëfficiënt** nemen bij Inboedel, Opstal, AVP en gelijkblijvende overlijdensrisicoverzekeringen vooral toe. Bij de overige producten is het beeld gemengd.

Voor wat betreft het **afwijzingspercentage**, het **maximum afwijzingspercentage** en de **maximinverhouding** zien we vooral toenames bij de overlijdensrisicoverzekeringen en een gemengd beeld bij de schadeverzekeringen.

8 De afwijzingen

In de vorige hoofdstukken zagen we dat de maatmensen voor verzekeringen konden worden afgewezen. Omdat sommige afwijzingspercentages substantieel waren, onderzoeken we in dit hoofdstuk de redenen waarop de maatmensen werden afgewezen en of deze redenen door de tijd heen wezenlijk veranderen. We bespreken de afwijzingen per product.

WA

De meest genoemde reden voor een verzekeraar om een maatmens af te wijzen, is dat de postcode niet wordt gevonden in de postcodetabel. Verder zien we een relatief groot aantal afwijzingen in 2019 als de aanvrager een jongere betreft (tussen 19 en 23 jaar) die in een relatief zware auto (meer dan 1200 kilo) rijdt. In 2017 en 2018 werden nog maatmensen afgewezen omdat ze te weinig schadevrije jaren hadden (minder dan 2) of omdat de aanvrager een particulier was terwijl de verzekering voor zakelijke rijders was bedoeld. Deze afwijzingsredenen zien we in 2019 niet meer terug.

Inboedel

Voor wat betreft de persoonskenmerken worden de meeste afwijzingen veroorzaakt doordat de gebruikte inboedelwaardemeter niet geschikt is voor de variabelen die bij die maatmens horen of omdat de verzekeraar geen personen accepteert in het postcodegebied waar de maatmens woont. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren bij verzekeraars die regionaal georiënteerd zijn. Voor wat betreft de objecten wordt vaak geen dekking verleend als het huis voor een deel is gebouwd met riet. De verdeling van de redenen voor afwijzing komt in 2019 ongeveer overeen met die van 2017 en 2018.

Net als vorig jaar, worden Erik en Hans relatief vaak afgewezen omdat ze een hoog inkomen hebben. In de markt voor inboedelverzekeringen gebruiken veel verzekeraars de inboedelwaardemeter om het risico te berekenen. Die inboedelwaardemeter, die sinds 1 januari 2016 niet meer onderhouden wordt, kende als 'hoogste' inkomenscategorie een netto maandinkomen tot € 4.850,-. Erik en Hans zitten daar met hun € 5.000,- net boven, waardoor ze 'buiten de meter' vallen en door sommige verzekeraars niet langer automatisch worden geaccepteerd. Ze kunnen wel bij een andere verzekeraar terecht of op een andere manier de inboedelverzekering afsluiten, zoals via een taxateur of door zelf hun inboedelwaarde uit te rekenen en op te geven.

Opstal

Het afwijzingspercentage is vooral hoog bij de objectendatabase. Dit komt, net als in de vorige edities, doordat enkele objecten qua oppervlakte, inhoud of herbouwwaarde het door de verzekeraars gestelde maximum overschrijden. Daarnaast vinden veel afwijzingen plaats op basis van de postcode door regionale verzekeraars of omdat het object deels is gebouwd met riet. De verdeling van de afwijzingsgronden komt voor 2019 goed overeen met die van 2017 en 2018.

AVP

De verdeling van de redenen van afwijzingen verschilt in 2019 nauwelijks van die van 2017 en 2018. De afwijzing komt vooral doordat het gevraagde verzekerde bedrag te hoog is.

Overlijdensrisicoverzekeringen

De afwijzingsredenen voor de overlijdensrisicoverzekeringen hebben we in onderstaande tabellen weergegeven.

Aantal keer dat de reden voor afwijzing voorkomt, annuïtair dalend

	2017	2018	2019
De eindleeftijd van de eerste verzekerde is te hoog.	10948	10676	14242
De aanvangsleeftijd van de eerste verzekerde is te hoog.	10032	10152	12750
Het verzekerd bedrag voor de eerste verzekerde is te hoog.	7614	12762	9066
Dit product kan alleen worden afgesloten voor één verzekerde.	4290	4290	5148
De premie is te laag.	126	228	148
De eindleeftijd voor premiebetaling van de eerste is te hoog.	208	208	0

Aantal keer dat de reden voor afwijzing voorkomt, gelijkblijvend

	2017	2018	2019
De eindleeftijd van de eerste verzekerde is te hoog.	10804	10244	13786
De aanvangsleeftijd van de eerste verzekerde is te hoog.	9960	9984	12522
Het verzekerd bedrag voor de eerste verzekerde is te hoog.	6810	11298	8262
Dit product kan alleen worden afgesloten voor één verzekerde.	5148	5148	6006
Ongeldige betalingstermijn maand gekozen.	858	858	546
De premie is te laag.	104	212	140

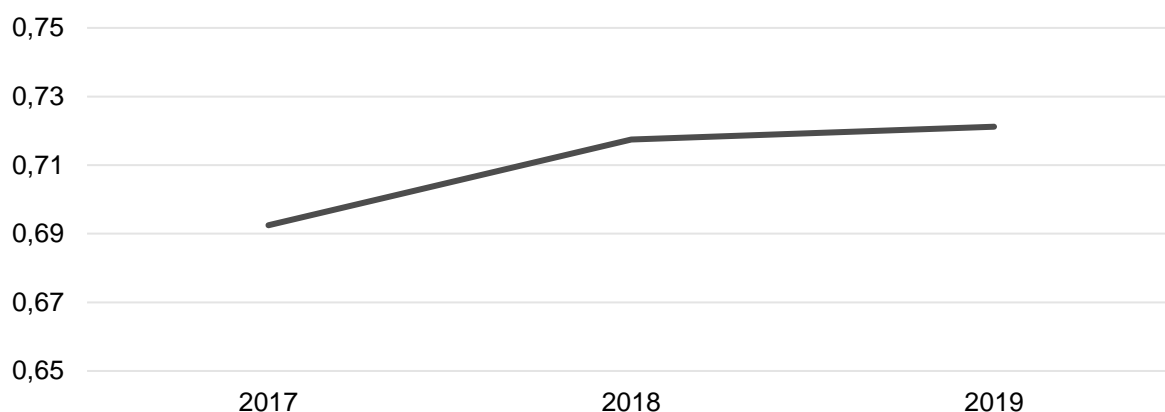
Aantal keer dat de reden voor afwijzing voorkomt, lineair dalend

	2017	2018	2019
De eindleeftijd van de eerste verzekerde is te hoog.	10740	10180	14242
De aanvangsleeftijd van de eerste verzekerde is te hoog.	9564	9588	12750
Het verzekerd bedrag voor de eerste verzekerde is te hoog.	7614	12102	9066
Dit product kan alleen worden afgesloten voor één verzekerde.	4290	4290	5148
De premie is te laag.	142	249	174
De eindleeftijd voor premiebetaling van de eerste is te hoog.	208	208	0

9 Conclusie

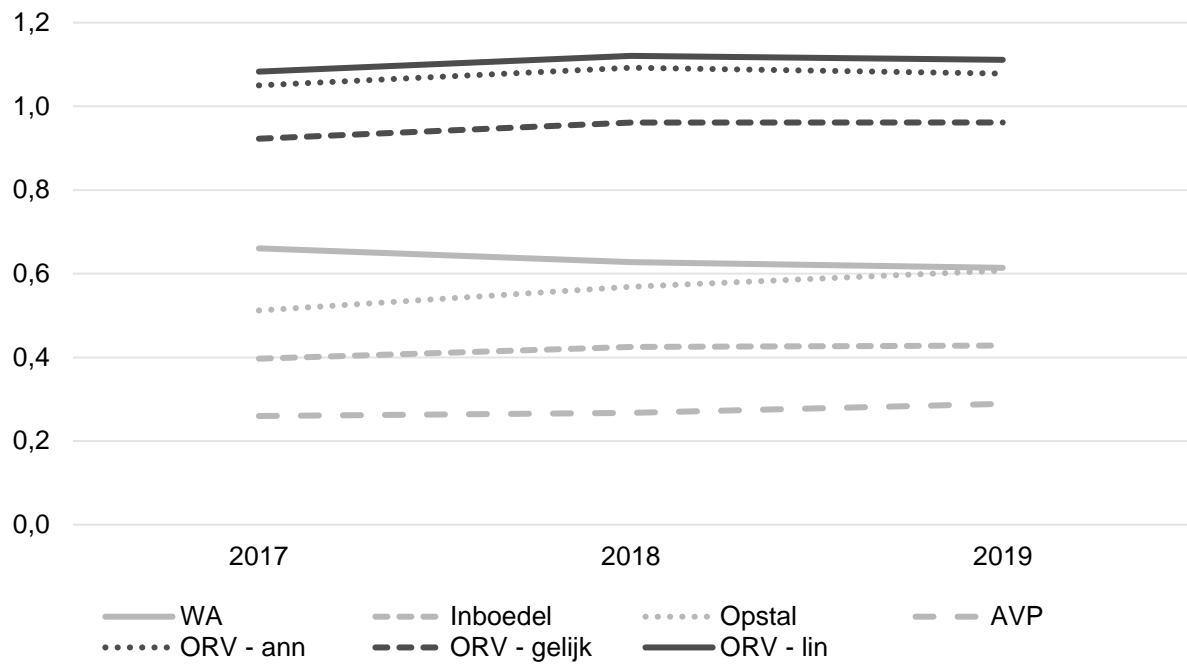
Deze editie van de solidariteitsmonitor bevat weer een groot aantal tabellen met veel cijfers. Het is lastig hieruit een eenduidig beeld te halen, daarvoor zijn de achterliggende ontwikkelingen te divers en te genuanceerd. Niettemin kunnen we toch enkele ontwikkelingen waarnemen. Zo zien we de gemiddelde premie stijgen voor enkele producten, zoals WA, Opstal en AVP, en dalen voor andere producten, te weten Inboedel en de overlijdensrisicoverzekeringen. Voor wat betreft de spreiding lijken we over het algemeen een stijging waar te nemen in het eerste deel van de periode van onderzoek, tussen 2017 en 2018, waarna een stabilisatie optreedt tussen 2018 en 2019. Deze ontwikkeling is ook te zien in de grafiek van de overall index.

Ontwikkeling Overall Solidariteitsindex van 2017 tot en met 2019

Als we 2019 vergelijken met 2017, zien we de variatiecoëfficiënten bij de meest producten en voor de meeste databases toenemen: bij de 16 onderzochte databases zien we de variatiecoëfficiënt in 12 databases statistisch significant toenemen en in 4 databases statistisch significant afnemen. Dit zien we weerspiegeld in bovenstaande grafiek: het punt voor 2019 ligt hoger dan het punt voor 2017. Dit komt voornamelijk door de stijging die we vorig jaar al zagen, in 2018, want als we 2019 vergelijken met 2018 zien we dat bij de 16 onderzochte databases de variatiecoëfficiënt bij 8 databases significant toeneemt, bij 4 databases significant afneemt en bij 4 databases niet significant verandert. Omdat de afnames relatief iets groter zijn dan de toenames, blijft het gemiddelde, afgerond op 2 decimalen, van 2019 gelijk aan dat van 2018.

Als we de gemiddelde variatiecoëfficiënten per product bekijken, zien we het volgende beeld:

Zowel voor wat betreft de betaalbaarheid als de verzekeraarbaarheid zien we dus niet voor elk product en in elke periode een afname. Niettemin zijn de uitkomsten voldoende duidelijk om te kunnen concluderen dat we goede metingen doen en dat het aanbeveling verdient de solidariteitsmonitor voort te blijven zetten.

Bijlage 1 De MoneyView-data

MoneyView heeft voor vijf soorten verzekeringen data aangeleverd. Dit zijn de volgende soorten:

- WA-verzekeringen voor motorvoertuigen
- Inboedelverzekeringen
- Opstalverzekeringen
- AVP (particulier aansprakelijkheidsverzekeringen)
- Overlijdensrisicoverzekeringen

Er is gewerkt met meerdere datasets per soort verzekering. Doorgaans zijn er drie datasets:

- Een dataset met groot aantal verschillende maatmensen en enkele te verzekeren objecten. Dit is de persoonsdatabase.
- Een dataset met groot aantal verschillende objecten en enkele maatmensen. Dit is de objectdatabase.
- Een dataset met 1 object en 1 maatmens berekend voor een zeer groot aantal echte adressen.

Hierna volgt per verzekeringsproduct een beschrijving van de opgeleverde data door MoneyView.

Motor – WA

Voor de database met persoonskenmerken heeft MoneyView 252 verschillende profielen samengesteld en voor elk profiel de premie van 33 verschillende verzekeringen doorgerekend. Dit levert een database met 8.316 verschillende WA-premies op. De profielen zijn alle mogelijke combinaties van de volgende kenmerken:

Auto / bouwdatum / cataloguswaarde / dagwaarde / gewicht

- Peugeot 307 SW Turbo Diesel / 01JUL2005 / 28300 / 4531 / 1377
- Opel Astra Stationwagon Benzine / 01JUL2006 / 21970 / 5537 / 1215
- Opel Corsa 1.2 business Benzine / 01JUL2007 / 14795 / 4329 / 1000

Geboortedatum / leeftijd:

- 01JAN1932 / 85
- 01JAN1937 / 80
- 01JAN1942 / 75
- 01JAN1947 / 70
- 01JAN1957 / 60
- 01JAN1967 / 50
- 01JAN1977 / 40
- 01JAN1987 / 30
- 01JAN1989 / 28
- 01JAN1991 / 26
- 01JAN1993 / 24
- 01JAN1995 / 22
- 01JAN1997 / 20
- 01JAN1999 / 18

Schadevrije jaren

- 0
- 10

Postcode / Huisnummer

- 1102 LA / 1
- 4817 KZ / 9
- 8431 MB / 401

Voor de database met objectkenmerken heeft MoneyView 18 verschillende profielen samengesteld op 210 verschillende adressen en voor elke combinatie hiervan de premie van 38 verschillende verzekeringen doorgerekend. Dit levert een database met 143640 verschillende WA-premies op. De profielen zijn alle mogelijke combinaties van de volgende kenmerken:

Auto / bouwdatum / cataloguswaarde / dagwaarde / gewicht

- Peugeot 307 SW Turbo Diesel / 01JUL2005 / 28300 / 4531 / 1377
- Opel Astra Stationwagon Benzine / 01JUL2006 / 21970 / 5537 / 1215
- Opel Corsa 1.2 business Benzine / 01JUL2007 / 14795 / 4329 / 1000

Geboortedatum / Leeftijd / Schadevrije jaren

- 01JAN1999 / 18 / 0
- 01JAN1991 / 26 / 2
- 01JAN1977 / 40 / 0
- 01JAN1977 / 40 / 10
- 01JAN1947 / 70 / 0
- 01JAN1947 / 70 / 10

Voor de analyse op echte adressen heeft MoneyView de WA-premie bij 33 verzekeringen doorgerekend voor 20.000 adressen. Dit levert een database op met 660.000 premies. Voor de persoons- en objectkenmerken is de volgende keuze gemaakt:

Leeftijd:	40 jaar
Schadevrij:	10 jaar
Auto:	Opel Corsa 1.2 business Benzine
Bouwdatum:	01JUL2007
Cataloguswaarde:	14.795
Dagwaarde:	4.329
Gewicht:	1.000

Inboedel

Voor de database met persoonskenmerken heeft MoneyView 2.464 verschillende profielen samengesteld en voor elk profiel de inboedelpremie van 54 verschillende verzekeringen doorgerekend. Dit levert een database met 133.056 verschillende inboedelpremies op. De profielen zijn alle mogelijke combinaties van de volgende kenmerken:

Gezinssituatie:

- Alleenstaand zonder kinderen
- Alleenstaand met kinderen
- Gezin zonder kinderen
- Gezin met kinderen

Geboortedatum / leeftijd:

- 04 MRT 1949 / 70
- 04 MRT 1954 / 65
- 04 MRT 1959 / 60
- 04 MRT 1964 / 55
- 04 MRT 1969 / 50
- 04 MRT 1974 / 45
- 04 MRT 1979 / 40
- 04 MRT 1984 / 35
- 04 MRT 1989 / 30
- 04 MRT 1994 / 25
- 04MRT1999 / 20

Maandinkomen van de hoofdkostwinnaar (netto)

- 1.000
- 2.000
- 2.500
- 3.000
- 3.500
- 4.000
- 4.500
- 5.000

Postcode / Huisnummer / Bouwdatum / Inhoud woning / Oppervlakte woning

- 2061 TS 71 / 01JAN1927 / 383 / 118
- 2623 HM 7 / 01JAN1980 / 325 / 105
- 2719 TN 50 / 01JAN1994 / 375 / 135
- 2805 GW 68 / 01JAN1986 / 325 / 100
- 7813 CP 4 / 01JAN2012 / 435 / 112
- 8606 BD 5 / 01JAN1931 / 315 / 110
- 9663 EJ 32 / 01JAN1970 / 350 / 110

Eigenaar

- Nee

Type woning

- Rijtjeswoning

Bouwaard

- Steen/hard

Aantal kamers

- 5

Herbouwwaarde

- 210.000

WOZ-waarde

- 210.000

Glasdekking

- Nee

Standaard huisraad

- 65.000

Standaard huisraad infolio

- 65.000

Beveiliging

- Geen

Eigen Risico

- 0

Voor de database met objectkenmerken heeft MoneyView 720 verschillende profielen samengesteld en voor elk profiel de inboedelpremie van 54 verschillende verzekeringen doorgerekend. Dit levert een database met 38.880 verschillende inboedelpremies op. De profielen zijn alle mogelijke combinaties van de volgende kenmerken:

Gezinssituatie:

- Alleenstaand zonder kinderen

Geboortedatum / leeftijd:

- 04MRT1986 / 33

Maandinkomen van de hoofdkostwinnaar (netto)

- 2.400

Postcode / Huisnummer

- 1015 BR / 78
- 1261 HL / 16
- 1325 LB / 11
- 1551 SC / 1
- 3059 XT / 536
- 3404 GC / 38
- 4524 MB / 6
- 5133 AK / 6
- 6041 LX / 97A
- 6971 EG / 41
- 7415 BV / 11
- 8051 SZ / 7
- 8441 PH / 81

- 9335 TB /113
- 9714 CP / 12A

Eigenaar

- Nee

Bouwdatum / Inhoud woning / Oppervlakte woning / Aantal kamers

- 01JAN1614 / 713 / 212 / 7
- 01JAN1825 / 1908 / 425 / 9
- 01JAN1883 / 1532 / 329 / 9
- 01JAN1928 / 400 / 110 / 6
- 01JAN1935 / 2200 / 210 / 4
- 01JAN1954 / 350 / 136 / 4
- 01JAN1978 / 325 / 105 / 4
- 01JAN2002 / 400 / 135 / 5
- 01JAN2005 / 713 / 225 / 5
- 01JAN2007 / 450 / 120 / 4
- 01JAN2008 / 608 / 156 / 4
- 01JAN2009 / 250 / 83 / 2

Bouwaard

- HOUT/HARD
- HOUTSKELETBOUW
- STEEN/HARD
- STEEN/RIET

Type woning

- Rijtjeswoning

Bouwaard

- Steen/hard

Aantal kamers

- 5

Herbouwwaarde

- 210.000

WOZ-waarde

- 210.000

Glasdekking

- Nee

Standaard huisraad

- 65.000

Standaard huisraad infolio

- 65.000

Beveiliging

- Geen

Eigen Risico

- 0

Voor de analyse op echte adressen heeft MoneyView de inboedelpremie bij 54 verzekeringen doorgerekend voor 20.000 adressen. Dit levert een database op met 1.080.000 premies. Voor de persoons- en objectkenmerken is de volgende keuze gemaakt:

Geboortedatum	04MRT1982
Gezinssituatie	GEZIN MET KINDEREN
Maandinkomen	2150
Eigenaar	NEE
Type woning	RIJTJESWONING
Bouwaard	STEEN/HARD
Bouwdatum	01JAN1980
Inhoud woning m3	375
Oppervlakte woning m2	110
Aantal kamers	4
Herbouwwaarde	210.000
WOZ waarde woning	210.000
Glasdekking	GEEN
Standaard huisraad	65000
Standaard huisraad infolio	65000
Beveiliging	GEEN
Eigen risico	0

Opstal

Voor de database met persoonskenmerken heeft MoneyView 2.464 verschillende profielen samengesteld en voor elk profiel de premie van 53 verschillende verzekeringen doorgerekend. Dit levert een database met 130.592 verschillende opstalpremies op. De profielen zijn alle mogelijke combinaties van de volgende kenmerken:

Gezinssituatie:

- Alleenstaand zonder kinderen
- Alleenstaand met kinderen
- Gezin zonder kinderen
- Gezin met kinderen

Geboortedatum / leeftijd:

- 04MRT1949 / 70
- 04MRT1954 / 65
- 04MRT1959 / 60
- 04MRT1964 / 55
- 04MRT1969 / 50
- 04MRT1974 / 45
- 04MRT1979 / 40
- 04MRT1984 / 35
- 04MRT1989 / 30
- 04MRT1994 / 25
- 04MRT1999 / 20

Maandinkomen van de hoofdkostwinnaar (netto)

- 1.000
- 2.000
- 2.500
- 3.000
- 3.500
- 4.000
- 4.500
- 5.000

Postcode / Huisnummer / Bouwdatum / Inhoud woning / Oppervlakte woning

- 2061 TS 71 / 01JAN1927 / 383 / 118
- 2623 HM 7 / 01JAN1980 / 325 / 105
- 2719 TN 50 / 01JAN1994 / 375 / 135
- 2805 GW 68 / 01JAN1986 / 325 / 100
- 7813 CP 4 / 01JAN2012 / 435 / 112
- 8606 BD 5 / 01JAN1931 / 315 / 110
- 9663 EJ 32 / 01JAN1970 / 350 / 110

Type woning

- Rijtjeswoning

Bouwaard

- Steen/hard

Aantal kamers

- 5

Verdiepingsvloeren

- Beton

WOZ-waarde

- 210.000

Glasdekking

- Dubbelglas

Herbouwwaarde

- 210.000

Herbouwwaarde infolie

- 210.000

Fundering

- Heiwerk

Constructie woning

- Normaal

Constructie gevel

- Normaal

Afwerking keuken

- 0

Afwerking badkamer

- 0

Afwerking woonkamer

- Normaal

Eigen Risico

- 0

Voor de database met objectkenmerken heeft MoneyView 720 verschillende profielen samengesteld en voor elk profiel de premie van 53 verschillende verzekeringen doorgerekend. Dit levert een database met 38.160 verschillende opstalpremies op. De profielen zijn alle mogelijke combinaties van de volgende kenmerken:

Gezinssituatie:

- Alleenstaand zonder kinderen

Geboortedatum / leeftijd:

- 04MRT1986 / 33

Maandinkomen van de hoofdkostwinnaar (netto)

- 2.400

Postcode / Huisnummer

- 1015 BR / 78
- 1261 HL / 16
- 1325 LB / 11
- 1551 SC / 1
- 3059 XT / 536
- 3404 GC / 38
- 4524 MB / 6
- 5133 AK / 6
- 6041 LX / 97A
- 6971 EG / 41
- 7415 BV / 11
- 8051 SZ / 7
- 8441 PH / 81
- 9335 TB / 113
- 9714 CP / 12A

Bouwjaar / Inhoud woning / Oppervlakte woning / Aantal kamers / Constructie woning

- 1614 / 713 / 212 / 7 / Normaal
- 1825 / 1908 / 425 / 9 / Bijzonder
- 1883 / 1532 / 329 / 9 / Normaal
- 1928 / 400 / 110 / 6 / Plat
- 1935 / 2200 / 210 / 4 / Normaal
- 1954 / 350 / 136 / 4 / Normaal
- 1978 / 325 / 105 / 4 / Normaal
- 2002 / 400 / 135 / 5 / Plat
- 2005 / 713 / 225 / 5 / Normaal
- 2007 / 450 / 120 / 4 / Normaal
- 2008 / 608 / 156 / 4 / Plat
- 2009 / 250 / 83 / 2 / Plat

Bouwaard

- HOUT/HARD
- HOUTSKELETBOUW
- STEEN/HARD
- STEEN/RIET

Type woning

- Rijtjeswoning

Verdiepingsvloeren

- Beton

WOZ-waarde

- 210.000

Glasdekking

- Dubbelglas

Herbouwwaarde

- 210.000

Herbouwwaarde infolie

- 210.000

Fundering

- Heiwerk

Constructie gevel

- Normaal

Afwerking keuken

- 0

Afwerking badkamer

- 0

Afwerking woonkamer

- Normaal

Eigen Risico

- 0

Voor de analyse op echte adressen heeft MoneyView de opstalpremie bij 53 verzekeringen doorgerekend voor 20.000 adressen. Dit levert een database op met 1.060.000 premies. Voor de persoons- en objectkenmerken is de volgende keuze gemaakt:

Leeftijd	37
Geboortedatum	04MRT1982
Gezinssituatie	GEZIN MET KINDEREN
Maandinkomen	2150
Bouwjaar	1971
Type woning	RIJTJESWONING
Bouwaard	STEEN/HARD
Aantal kamers	4
Verdiepingsvloeren	BETON
WOZ waarde woning	210.000
Glasdekking	DUBBEL GLAS
Herbouwwaarde	210.000
Herbouwwaarde infolio	210.000
Oppervlakte woning m2	110
Inhoud woning m3	375
Fundering	HEIWERK
Constructie woning	NORMAAL
Constructie gevel	NORMAAL
Afwerking keuken	0
Afwerking badkamer	0
Afwerking woonkamer	NORMAAL
Eigen risico	0

AVP

Voor AVP heeft MoneyView 1 database samengesteld. Deze bestaat uit 88 verschillende profielen op 199 verschillende bestaande adressen. Voor elke combinatie hiervan is de premie van 30 verzekeringen doorgerekend, wat resulteert in een database met 510.840 verschillende AVP-premies. De profielen zijn combinaties van de volgende kenmerken:

Gezinssituatie:

- Alleenstaand zonder kinderen
- Alleenstaand met kinderen
- Gezin zonder kinderen
- Gezin met kinderen

Geboortedatum / leeftijd:

- 01JAN1947 / 70
- 01JAN1952 / 65
- 01JAN1957 / 60
- 01JAN1962 / 55
- 01JAN1967 / 50
- 01JAN1972 / 45
- 01JAN1977 / 40
- 01JAN1982 / 35
- 01JAN1987 / 30
- 01JAN1992 / 25
- 01JAN1997 / 20

Ingangsdatum

- 01JAN2017

Bedrag

- 1.000.000
- 2.500.000

Overlijdensrisicoverzekeringen

Voor de overlijdensrisicoverzekeringen zijn drie verschillende typen verzekeringen meegenomen:

- Annuïtair dalend
- Gelijkblijvend
- Lineair dalend

Voor elk van deze typen is een database gemaakt op basis van profielen en op basis van echte adressen. De profielen zijn voor elke van de typen verzekeringen hetzelfde. Ze zijn samengesteld op basis van de volgende variabelen:

Rookt 1^e contractant / Rookt 2^e contractant

- Ja / n.v.t.
- Ja / Ja
- Nee / n.v.t.
- Nee / Nee

Geboortedatum 1^e contractant / Geboortedatum 2^e contractant

- 01MRT1944 / n.v.t.
- 01MRT1944 / 01MRT1947
- 01MRT1949 / n.v.t.
- 01MRT1949 / 01MRT1952
- 01MRT1954 / n.v.t.
- 01MRT1954 / 01MRT1957
- 01MRT1959 / n.v.t.
- 01MRT1959 / 01MRT1962
- 01MRT1964 / n.v.t.
- 01MRT1964 / 01MRT1967
- 01MRT1969 / n.v.t.
- 01MRT1969 / 01MRT1972
- 01MRT1974 / n.v.t.
- 01MRT1974 / 01MRT1977
- 01MRT1979 / n.v.t.
- 01MRT1979 / 01MRT1982
- 01MRT1984 / n.v.t.
- 01MRT1984 / 01MRT1987
- 01MRT1989 / n.v.t.
- 01MRT1989 / 01MRT1992
- 01MRT1994 / n.v.t.
- 01MRT1994 / 01MRT1997

Kapitaal 1^e contractant

- 50.000
- 100.000
- 150.000
- 200.000
- 250.000
- 300.000
- 400.000
- 500.000
- 600.000
- 700.000
- 800.000

- 900.000
- 1.000.000

Kapitaal 2^e contractant is niet van toepassing of gelijk aan het kapitaal van de 1^e contractant.

Postcode

- 1011AC

Ingangsdatum

- 01MRT2019

Duur in maanden

- 120
- 240
- 360

Periode premiebetaling

- Maandelijks

De profielen zijn steeds de opties die ofwel bij 1 ofwel bij 2 contractanten horen. Dit levert een totaal van 1.716 profielen op. Voor de annuïtair dalende worden premies voor deze profielen doorgerekend bij 55 verzekeringen, en voor de gelijkblijvende verzekering voor 54 verzekeringen en voor de lineair dalende verzekeringen voor 55 verzekeringen. Dit levert een database op van 94.380 premies voor de annuïtair dalende, 92.664 voor de gelijkblijvende verzekeringen en 94.380 voor de lineair dalende verzekeringen.

Voor wat betreft de postcodes worden premies doorgerekend voor 199 verschillende postcodegebieden (4-cijferige code plus 2-lettercode). Voor de annuïtair dalende worden premies doorgerekend voor 55 verzekeringen, voor de gelijkblijvende verzekeringen voor 54 verzekeringen en voor de lineair dalende verzekering worden premies doorgerekend voor 55 verzekeringen. Dit levert een database op van 10.945 premies voor de annuïtair dalende verzekeringen, 10.746 premies voor de gelijkblijvende verzekeringen en van 10.945 voor de lineair dalende verzekeringen. Voor het profiel van de verzekerde is gekozen voor de volgende variabelen:

Aantal contractanten:	1
Rookt:	Nee
Geboortedatum:	01MRT1989
Verzekerd kapitaal	150.000
Ingangsdatum:	01MRT2019
Duur in maanden:	360
Periode premiebetaling:	Maandelijks